

שנה לבולים קיבל אמנם מכתב תשובה ארוך ומעניין אך בלי בולים. כך נתגלתה לפניו חובבות חדשה. יחזקאל התחיל מריץ מכתבים לעשרות אנשים זרים לו לגמרי בכל קצו תבל. כתב להם על עצמו, על הארץ, על מעשיו וביקש מהם לספר לו על חייהם. בלי הבדל גיל, מין או מעמד רכש לו חיש חוג רחב של ידידים שאף פעם לא ראה את פניהם וכנראה גם לא יכירם אישית לעולם.

צעדיו של נושא המכתבים על המדרכה שלפני חלונו הפכו לו לצלילי מוסיקה הנערי מים ביותר. את ערביי החופשיים הוא מבלה בחברת דיו, עט ומילון וכשגופו יושב בכסא משוטטת רוחו במרחקים, מבקרת אצל חבריו באוסטרליה, אמריקה, שבדיה, יפן. ידידיו העט כפי שמכונים נפגעי החובבות הזאת בלשון לועזית, מתוחים דרך כלל, למרות המרחק להכיר איש את רעהו יותר טוב מאשר את משפחתם הם בזמן הקצר ביותר.

"לאדם זר היושב אלפי קילומטרים ממך," טוען יחזקאל, "אפשר לגלות כל כך הרבה דברים שבה קשה לספר לאחריו." שהרבה יותר קל להתכתב עם איש זר מאשר עם קרוב. כתב גם יוקיו קוקטאמי, אף הוא בן 18 מקאובה, עיר נמל ביפן, במכתבו אל יחזקאל השבוע. הדרך להיכרות לחצי השני של כדור הארץ היתה ליחזקאל קלה יותר, מאשר הכרת בחורה בתל-אביב: לפני שלוש שבועות כתב לבית-מסחר גדול ליצוא שהובאו ארצה, וביקש לקשרו עם אנשים צעירים המעוניינים להתכתב. כעבור עשרה ימים ענתה נוסף ליוקיו גם הירושי אוקמור, שה, נערה יפאנית העובדת באותו בית מס' חר ושהביעה במכתבה הראשון תקווה (א) לחליפת מכתבים נמרצת ותיאורים הודיים של הארצות (ב) לקידום עניין אחות העצמים על ידי מאמץ קטן זה.

"דוד יקר!" מכתב יחזקאל ידד אחר — את ג'ק הנדרי, בן 48, תושב אוסטרליה וחובב לתיק, שכותב מכתבים של ששה ויותר עמודים ושומר לו, במרוצת הזמן, את גובהו, משקלו, גודל נעליו ורוחב חזהו המדויק.

למרות שמספר הכתובות אדם עומד יחיד קאל בקשר מתמיד מגיע ל-25, אינו מסתפק בהישגיו. רצונו עז לכתוב לעוד אנשים — דבר שקשה לתאר בהתחשב עם מספר התיירים שהאיש הרגיל מסוגל להעלות על דעתו בנסותו לדחות כתיבת מכתב. אלא שליחזקאל כתיבת מכתבים היא שיחת רעים, שיחה בעלת היתרון הגדול כי אפשר לדבר בלא להאזין לצד השני. "ומה" אומר הוא "איכפת לי אם יושב בארגנטינה איזה איש שמצטפץ על מה שאני כותב, כל עוד יש לי התענוג?"

בינתיים: חבר חדש

זילפה היתה נערה ספרדיה רגילה. לא

ידידעט יחזקאל הולצמן
"מה איכפת לי?"

יפה, לא מכושרת. מעולם לא עסק מוחה בהרהורי השכלה, תרבות וכיוצא באלה. שאיפתה היחידה היתה להינשא לאיש, ללדת לו תיכור, במיטב המסורת המשפחתית של ביתה רביה'לדים. לידותה עברה עליה בין חומותיו של בית אבן, במחנה יהודה שב-ירושלים.

כשחלמו לזילפה עשרים שנה בחר בה אברהם אשכנזי מן השכונה הקרובה, שעלה מסוריה שנתיים לפני כן, אם לילדיו. (המשך בעמוד 10)

גרינברג, אשתו אדלה ובתם לחר שבצירוף של גדור באוגוסט 1950. אמנם, נגד רצון, אך להסכמת היידי הקודם שמסר את החר, הפרוודור עשוי הקרשים השקופים, הגדול והבית השימוש בצורת ארגו בעל דלת שבחצר. למחרת נעלם בית-השימוש בעזרתו הפעילה של בעל הבית, מתלו.

שמואל גרינברג בן 47 ואשתו לא הס' תגלו, על אף שחיו שנים רבות מאחורי גדר תייל של מחנה-הריכוז גרמני, לחיים בלי נוחיות אלמנטריות. לכן הקימו מיד ארגו בעל דלת חדשה. אמנם פחות יפה אך ממלא תפקידו. גורלו היה כגורל קודמו. ידיו הח' רוצות של יצחק גרודר סילקוהו על מנת לאלץ את גרינברג לעזוב. "יתכן שגרינברג היה עובד, כי אין הצריך ברחוב דיונגוף 54 מטרה נעלה למלחמות עזות, אילמלא האמת הפשוטה — שלא היה לו לאן לעזוב. הוא התלונן במשרדה והופנה למחלקה הסניטארית של עיריית תל-אביב. המחלקה הבטיחה לעיין בדבר. בינתיים החל שמואל גרינברג דואג לפרנסה, עבד עבודות סנדל' רות בדירה הצרה, גרשם לשיכון. הוא ובני משפחתו עשו צרכיהם אצל שכנים — לפי תור כל השכנים שהסכימו לקבלם, כדי לא להקשות על אחד מהם יותר מדי.

המחלקה הסניטארית של עיריית תל-אביב עדיין עיינה במקרה, וכשהתעניין שמואל אחרי מספר חודשים במצב העניינים, הוסבר לו כי אין למחלקה כל אפשרות להתערב בעניין. ואם בעל הבית מצא לנכון להרוס את בית השימוש אין זה מסמכותה להכריחו להקימו שוב. "טוב", טען שמואל, "אקים אותו בעצמי." אך לבו של בעל-הבית היה טוב עלי הפעם: לא נתן לגמור את בנין בית-השימוש כדי להרסו אחר-כך, אלא הו' דיע מראש על חוסר התועלת שבמאמציו, ולמה יוצאו שניהם כוחות — הוא בהקמה והוא בהריסה?

שמואל, אדלה והבת המשיכו לכבד את שכניהם בביקוריהם. כדי לא להטרידם יתר על המידה כיוונו את עצמם לפי לוח זמנים ולא לפי צורך גופם — דבר שנתן אותם תיו בביראותם אחר שנה וחצי.

והמלחמה נמשכה. יש צו פינוי בידי בעל הצריף. לשמואל אושר אמנם שיכון, אך יש לשלם מיד 400 לירות ועם הכניסה 400 גר' ספות. מאז תורכן בית-השימוש הראשון הו' ציא 400 לירות לעורכי דין, בדיוק הסכום החסר כעת לשיכון. ביאשו פנה לפני שבוע לגרודר: תן לי לחיות בשקט מספר חודשים בלי להכריחני להוציא כספי האחרון לעורכי דין, תן לי מנוח, אעבוד וארויח; אאכיל משפחתי פת'לחם יבשה ונצא לשיכון!" תגובת בעל הצריף מס' 54 ברחוב דיונגוף: "לך לגור במלון עד אז!"

רוחב החזה המדויק

כאשר פצצה אחת פגעה בבנין אחד ברחוב טרומפלדור ב'1941 נולד חובב. יחזקאל

שילוב קווים. אולם למעשה בא עצם האיחוד כדי להקל, במידת האפשרות, על הקהל, הנהיגם, פטרויטים של חברותיהם ארוכות-המסורת בדרכים, לא התלהבו תחילה לכל הרעיון. אך הנימוקים בעד היו משכנעים מדי: לכל קו יש שעות עומס משלו. בתחבורה הבלתי-מאורגנת עד כה עמדו מכונות באפס מעשה בקו אחד, שעה שבקו שני הוזנבו תורים ארוכים. רק עם האיחוד אפשר יהיה לשלב את כל הקווים והשרותים במידה שתאפשר להפיק תועלת מקסימלית מן המשק הקיים ומן ה' המכונות הצרפתיות העומדות להיכנס לש' רות (נוסף על 1000 המכונות הקיימות).

ספנות

אניות ללא מלחים

בעוד ההסתדרות מתכוננת לבצע נסיגה-כבוד ביבשה, היה העורך הימי שלה נתון

הידיד שמואל גרינברג
שיכון או עורך-דין?

בסכנה חמורה. אולם בעוד שבכבישים היה דרוש לה סולם כדי לרדת מן הגג, הרי בים היה דרוש הסולם כדי לעלות שוב על סף פון האניה, ממנו נזרקה הימה בהתזה עליוה.

מלחמת הימים באגודתם, שנראתה צהר בה למדי, רכשה לה אהדה כמעט נלהבת בי מדינה, בעיקר בין ותיקי ההסתדרות עצי מה. יודעי דבר, שידעו במשך שנים את המצב האמתי בשותפות המזורה של אגודת הימים וחברת שוהם (נגד הימים עצמם) מצאו סיפוק עמוק בעובדה שכבוד ההס' תדרות ניצל ע"י המורדים, בהתנתה הקצין הימי הצעיר נמרוד אשל, שהכו את אויביהם שוק על ירך, השתלטו על סיפון האגודה והתכוננו להחזיק בה בכל מחיר.

כשניסו המוסדות היריבים להציל את הניתן להציל ע"י דחית התקנון המוצע ע"י ההנהגה החדשה (לפיו תהנה מאוטונומיה כמעט מוחלטת, ללא התערבות הפקידים שהשניאו את עצמם עליהם), תשובת הימ' אים היתה חותכת, ברורה המסורת הגאה של המהפכות הימאיות של התקופה: "הת' פטורות המוניות של הימים או כניעת ה' ההסתדרות.

מכיון שקשה לאניה להפליג ללא מלחים, אף כשהיא נושאת בגאווה את הדגל של הצי המסחרי הישראלי, לא היה ספק רב מי ינצח בהתמודדות.

דרכי חיים

למחרת נעלם בית-השימוש

יצחק גרודר הוא בעל הבית בדיונגוף 54. הבית הוא צריפון רועד ורועע.

הישר ממחנה שער-העליה נכנסו שמואל

* בין השאר: מהפכת 1905 ברוסיה שה' חלה עם מרד'ת מלחי אני'הסיור פוט' יומקין בים השחור; מהפכת מלחי קרונ' שסט ב'1917 נגד הצאר וכעבור כמה שנים נגד קיצוניות המשטר של לנין; מהפכת 1918 בגרמניה שהחלו בה מלחים שטרבו לצאת לקרב.

כל השבט חורה למדינת ישראל. עם זאת לא נסתיים נתיב השבט. הוא התשב במגדל-גור. אולם כשהעומד ערבי מגדל-גור בפני הברירה לעבור לאדמת מצ' רים,היירדן או לפנים מדינת ישראל* בחר השבט להשאר במדינה, עבר לרמלה. יחד אתו עברו כמה עשרות מגדלאים ותיקים, אורגים.

ליד מגדל גביס-אלה, המגדל המפורסם של רמלה, שהופיע על שטרות הלירות בני 5 לא"י של המנדט, הקימו הערבים כמה אהלים, שדמו משך הזמן למסגנים נקר' בים. בהתקרב עונת הגשמים הועמדו לר' שותם פחונים. אולם עיקר הפעולה מבוצעת במרחק של כמה מאות מטרים. שם, בלב מסעק של יותים, על אדמה מצויינת, מוקמים 62 בתים-לדוגמה, לבנים בעלי גגות רעפים אדומים. ליד כל בית שני דונם, במרחק-מה 10 דונם נוספים. שטח זה יספיק למשפחה, גם כשהיא דינושית.

מכיון שהערבים מרוויחים כיום שכר של כמה לירות ליום (השקאת שדות יהודיים בלילה) ואינם צורכים הרבה, יש להם כל הסיכויים לעלות שוב לגדולה. **ללא פרסום יתר.** האדם המנצח על פעולה זו הוא ראובן אלוני. בעל פנים אדומים ועגולים, עינים בהירות וגוף מאסיבי של אישה-התישבות ותיק (קבוצ' אלונים). לימינו עומד בן גדרה, שלום סברדלוב, המשמש פטרון לשבט הג'ואריש, עוד מומן היותם שוכנים ליד גדרה. תפקיד השניים (כבאקשיש, נוסף על תפקידם העיקרי במ' דור האומות המבורות): ביצוע החלטות הועדה הבינמשדרית לשיקום הפליטים ה' ערבים.

ועדה זו ביצעה, ללא פרסום יתר, כמה פעולות מוצלחות — העברת ערבים לכ' פרים נטושים או נוששים למחצה, בהתאם לתכנון המרכזי. רק במקרה אחד לא הצ' ליחה ועדה זו, עד כה, לבצע את תכניתה: העברת ערבי אוס-אל-פרג' לכפר ערבי אחר.

תחבורה

דרוש מיד: סולם

ההסתדרות העובדים הכללית דמתה השבוע לילד הרפתקני שטיפס על גג ולא ידע כיצד לרדת ממנו. היה דרוש לו באופן דחוף סו' לם. אולם איש לא התנדב להביא לו את הסו' לם הזה.

באחד הסכסוכים המגוחכים ביותר בתול' דות הארץ התעקשה ההסתדרות על נקודה עקרונית שהיתה חסרה, כמעט, כל משמעות. שלוש קואופרטיבים בינעירוניים — אגד, דרוס-יהודה והשחר — עשו יד אחת כדי לה' קים קואופרטיב מאוחד. ההסתדרות הס' כימה לכך. אחר שהאיתוד בוצע כבר בפועל (באופן נסיוני) גילתה ההסתדרות שאינה מסכימה לכמה מפרטי התקנות (הבלתי-יחשור' בים). הקואופרטיב המאוחד הציע הצעות פשי' רה, שסיפקו, למעשה, את דרישות ההסתדר' רות. ההסתדרות דרשה כניעה ללא תנאי. הקואופרטיב סירב. כשהבינו שלושה אנשי ההסתדרות הממונים על העניין כי הרחקקן לכת וכי עליהם לסגת, חיכו שמישהו יגיש להם את הסולם לרדת מן המצב המזור. בהע' דר סולם כזה נשארו במקומם.

המזור במצב הוא שלהסתדרות אין בכלל מעמד הגיוני בכל העסק. להלכה היא מתיי' מרת לייצג את הצירכנים — נוסעי האוטובו' סים. אך באותה הצדקה בדיוק יכולים להופיע ולטעון אגודת הצמחונים (שגם הם נוסעים באוטובוסים), חברי תנועת האספרנטו (באר' טובים מדברים בכל השפות) או אגודת החר' שים-אלמים. המוסד האחראי באמת כלפי ה' צרכן לא הופיע בכלל על הבמה (אם כי משך בכמה חוטים מאחוריה): משרד התח' בורה של ממשלת ישראל, מיוצג ע"י ישר' אל בר, המפקח על הדרכים.

כשירו התוחתים הגדולים של ההסתדר' רות את פצצותיהם התעמולתיות, נזכרו ותיקי הנהיגם שלמדו את מלאכת ההתנצ' חות בשנים ארוכות של דוקרב עם נוסעים מזדנבים, החליטו להקים אגף ליחסי צ' בור בהנהלת יוסף זמורה, נהג ותיק בעל עיניים כחולות וגוף מוצק. התוצאה: הפצצה נגדית של כרוזים וגילויי-דעת. בין שתי הסוללות עמד הקהל הנבוך, מבלי לדעת בדיוק כמה העניין, אך מוכן, כדרכו, להטיל את כל האשמה על הנהיגם הנותנים לו לחכות בתור.

* מקרה זה עורר, זכורו, שערוריה גדולה בעתונות, הוסבר ע"י הצורך למנוע הב' רחות. העובדים לחז'ל קיבלו פיצויים בש' שרות המנדט. ** אז לא שני הקואופרטיבים שטיפסו הוא עירוני בעיקר: דן התל-אביבי והמקשר הי' ירושלמי.